

Robert Borkowski

prof. nadzw. dr hab., Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Ratownictwo i medycyna katastrof w reagowaniu kryzysowym. Wprowadzenie

Nieznany jest autor powiedzenia, że wojny wygrywa się nie liczbą żołnierzy, lecz liczbą sanitariuszy – na pewno jednak nie należy traktować tej sentencji wyłącznie jako zręcznego *bon mot*, lecz jako głęboką mądrość. Od liczebności, sprawności i skuteczności służb ratowniczych zależy bowiem, czy przetrwamy kataklizmy, tj. czy będziemy umieli minimalizować liczbę ofiar katastrof, zamachu terrorystycznego lub konfliktu zbrojnego, gdyby do takiego miało dojść. Po raz pierwszy zajęliśmy się w naszym czasopiśmie problematyką ratownictwa, rozważanego na tle reagowania kryzysowego i medycyny katastrof, postanawiając przyjrzeć się kondycji polskiego ratownictwa oraz głównym wyzwaniom, jakie stoją przed służbami ratowniczymi RP, wreszcie – nowym trendom rozwojowym ratownictwa.

Do podjęcia tematyki skłoniły nas także narastające w społeczeństwie obawy przed pogarszaniem się jakości zarówno podstawowych usług medycznych oraz szpitalnictwa, jak i medycyny ratunkowej¹. Zmiany w systemie medycyny ratunkowej podyktowane są względami oszczędnościowymi, a także szczupłością kadry lekarzy specjalistów medycyny ratunkowej, których liczba nie przekracza dwóch tysięcy wobec czterestu tysięcy ratowników medycznych. Bieżący rok przebiega pod znakiem akcji protestacyjnych różnych grup pracowniczych służby zdrowia – lekarzy rezydentów, pielęgniarek i ratowników medycznych. Polska plasuje się dziś na przedostatnim miejscu w Europie, jeśli chodzi o dostępność specjalistycznej pomocy medycznej, i nic nie zapowiada, by w najbliższym czasie sytuacja miała ulec poprawie. Tym większe

¹ Zob. np. A. Sowa, *Ratunku! Przyjechało pogotowie!*, „Polityka” 2018, nr 4.

Ratownictwo i medycyna katastrof w reagowaniu kryzysowym.

znaczenie społecznych organizacji ratowniczych i postawa tysięcy wolontariuszy gotowych nieść pomoc potrzebującym.

W numerze zarysowujemy obraz współczesnego polskiego ratownictwa, piszemy o ratownictwie medycznym, wodnym i górskim, a także o psychologicznym wsparciu poszkodowanych w formie ratownictwa psychologicznego. Sygnalizujemy znaczenie nowoczesnych technologii, które pozwalają na skuteczne prowadzenie akcji poszukiwawczych i ratunkowych w górach, jaskiniach i nad wodą. Całości numeru dopełniają recenzje książek związanych tematycznie z profilem numeru oraz seria komunikatów.